

NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

NEGENDE N.H.G.-CONGRES

Het programma voor het negende N.H.G.-congres op zaterdag 21 november 1964 in het Jaarbeursgebouw te Utrecht luidt als volgt:

- 10.30 Welkomstwoord en openingsrede door de voorzitter van het N.H.G.
- 11.00 Huisarts en carcinoompatiënt.
- I Inleiding en overzicht tienjaars-sterfte, door E. van Westreenen, huisarts te Rotterdam
 - II De huisarts als regisseur bij de behandeling van de carcinoompatiënt, door J. P. C. Moors, huisarts te Rosmalen (mede namens de leden van het centrum N. O. Brabant: C. E. Mets te Schijndel, A. C. van Rooij te Bostel, F. A. M. Tempelman te Vught, H. L. Warnier te Rossum en J. Wiersma te Haften).
 - III De begeleiding van de inoperabele carcinoompatiënt, door A. Fuldaur, huisarts te Hengelo (O).
- 12.00 Discussie.
- 12.15 Koffiemaaltijd.
- 14.00 Uitreiking N.H.G.-prijs 1964.
- 14.15 Mededelingen en bijdragen namens de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek en het Nederlands Huisartsen-Instituut door Dr. W. J. M. van der Sande, huisarts te Baarle Nassau, Dr. J. Z. S. Pel, huisarts te Middelburg en Dr. F. de Waard, toegevoegd staf-lid van het N.H.I.
- 15.00 Adipositas, door I. Ph. L. Koperberg, huisarts te Amsterdam.
- 15.30 Discussie.
- 15.45 Theepauze.
- 16.15 Huisarts en maatschappelijk werk.
- I Forumdiscussie, door de huisartsen K. G. Brühl te Amsterdam, Dr. J. C. van Es te Apeldoorn en H. L. A. Vlamings te Nijmegen; voorzitter: J. M. Deveer, huisarts te Utrecht.
 - II Casusbespreking, door Mej. M. Verschueren, maatschappelijk werkster en H. L. A. Vlamings, huisarts, beiden te Nijmegen.
- 17.30 Sluiting.

Het programma voor de bijeenkomst der dames, tegelijkertijd in het Jaarbeursgebouw te houden, is als volgt samengesteld:

- 10.30 Opening en welkomstwoord door de vice-voorzitter van het N.H.G.
- 10.45 Oude en moderne keramiek, voordracht door Dr. Th. Dobbelman, lector aan de Rijksacademie voor Beeldende Kunsten te Amsterdam.
- 12.15 Koffiemaaltijd.
- 14.00 Antisemitisme, voordracht door de heer D. van Arkel, lector in de sociologie aan de Rijksuniversiteit te Leiden.
- 15.30 Theepauze.
- 16.00 Poppentheater, voorstelling en uitleg door Guido van Deth te 's-Gravenhage.
- 17.30 Sluiting.

BESTUURSMEEDEDELING

In verband met zijn benoeming tot directeur van het Nederlands Huisartsen-Instituut, heeft Dr. J. C. van Es, Apeldoorn, zijn functie van vice-voorzitter van het Nederlands Huisartsen Genootschap neergelegd. Het dagelijks bestuur van het Genootschap wordt thans gevormd door Dr. F. J. A. Huygen, Lent, voorzitter; Dr. A. Rijpperda Wierdsma, Nijmegen, vice-voorzitter; E. M. Jansen, Utrecht, secretaris; H. L. A. Vlamings, Nijmegen, penningmeester. Dr. Van Es blijft als adviseur aan de besprekingen van bestuur en dagelijks bestuur deelnemen.

Amsterdam, oktober 1964.

E.M. JANSEN, secretaris N.H.G.

JAARVERSLAG 1963 NEDERLANDS HUISARTSEN GENOOTSCHAP

Samenstelling van het bestuur. Tijdens het op 11 mei 1963 gehouden 8e ledencongres werd E. van Westreenen, Rotterdam, gekozen in de vacature Phaff en werden de periodiek aan de beurt van aftreden zijnde bestuursleden E. M. Jansen en Dr. A. Rijpperda Wierdsma herkozen. Tegen het einde van 1963 trad J. J. M. Michels af wegens het neerleggen van de huisartspraktijk. Ook W. J. Royaards zag zich door het aanvaarden van een nieuwe functie genoodzaakt tegen het einde van het jaar te bedanken voor zijn persoonlijk adviseur-schap van het N.H.G.-bestuur. Gaarne moge beide collegae ook op deze plaats dank worden gebracht voor de vele waardevolle bijdragen, welke zij aan het werk van het Genootschap hebben geleverd. De vertegenwoordiging van het Centraal Bestuur van de Landelijke Huisartsen Vereniging ging in de loop van het jaar van L. J. Degenaar over op F. A. Bol. De toeneming der werkzaamheden van het dagelijks bestuur deed de wenselijkheid gevoelen dit college met een lid uit te breiden en het was verheugend, dat H. L. A. Vlamings bereid bleek een benoeming in het dagelijks bestuur te aanvaarden. Aan het einde van het verslagjaar was de samenstelling van het bestuur als volgt (het jaartal voor de naam geeft het jaar van aftreden per 31 december aan): (1966) Dr. F. J. A. Huygen, voorzitter; (1966) Dr. J. C. van Es, ondervoorzitter; (1968) E. M. Jansen, secretaris; (1968) Dr. A. Rijpperda Wierdsma, penningmeester en (1964) H. L. A. Vlamings, leden van het dagelijks bestuur. (1967) Dr. J. A. Dallmeijer; (1964) J. M. Deveer; (1967) Dr. M. G. van Nieuwenhuijzen en (1965) E. van Westreenen. Voorts nemen aan de vergaderingen van het bestuur de volgende collegae deel: F. A. Bol (plv. H. Frese) namens Centraal Bestuur L.H.V.; A. W. Bots namens de Algemene Advies-Commissie; A. Hofmans namens de redactiecommissie van „huisarts en wetenschap”; W. J. de Jager namens de Kon. Ned. Mij. t.b.d. Geneeskunst en Dr. J. M. L. Phaff à titre personnel.

Ledental. Het Genootschap mag zich nog steeds in een gestadige groei verheugen en met een zekere voldoening kon dit jaar in „huisarts en wetenschap” aandacht worden geschonken aan het feit, dat het duizendste lid werd ingeschreven. Teneinde verdere bekendheid aan de taak en de werkzaamheden van het Genootschap te geven, werd dit jaar een voorlichtingsbrochure uitgegeven. Gedurende het verslagjaar traden 91 werkende en 12 buitengewone leden toe. Zesenvertig werkende leden moesten worden afgevoerd, doch daarvan traden er weer zeven als buitengewoon lid toe, terwijl nog eens in negen gevallen prijs werd gesteld op voortzetting van het abonnement op huisarts en wetenschap. Het aantal buitengewone leden nam met vier af, waarvan echter twee als werkend lid konden worden ingeschreven. Een en ander gaf op 31 december 1963 het volgende ledenbestand: 961 werkende leden, 79 buitengewone leden en 1 lid van verdienste, tezamen 1.041 leden (vorig jaar 988). Wederom werd getracht de redenen voor het bedanken voor het werkend lidmaatschap te achterhalen. Dit bleek te zijn: zeven gevallen van overlijden, vijftien maal wegens het neerleggen van de huisartspraktijk, driemaal wegens ontevredenheid over de centrumactiviteiten, eenmaal wegens gebrek aan belangstelling, tweemaal wegens persoonlijke redenen, 18 maal onbekend.

Het Genootschap had in 1963 het overlijden te betreuen van de leden M. C. J. Anderegg te Nuenen, M. Blok te 's-Gravenhage, Dr. J. W. Bruins te Deventer, A. Kok te Nieuwenhoorn, J. J. du Saar te Wildervank, A. H. Tierie te Amsterdam en K. L. v. d. Veen te Oldekerk.

Promoties. De enige in 1963 aan het bestuur bekende promotie van een N.H.G.-lid betrof die van R. Vos te Spijk op het proefschrift „Verkeersongevallen”. Helaas moest opnieuw worden geconstateerd dat het slechts sporadisch voorkomt, dat promovendi een exemplaar van hun dissertatie aan de bibliotheek van het Genootschap aanbieden. Een poging om

via de verschillende universiteitsbibliotheken in het bezit van proefschriften te komen, leverde een teleurstellend resultaat op.

Landelijke bijeenkomsten in het kader van het N.H.G. Op 16, 17 en 18 mei 1963 organiseerde de Commissie Nascholing tezamen met de Rijksuniversiteit te Utrecht de Utrechtse Artsencursus 1963, welke plaatsvond in de cyclus „Bijdragen tot de ontwikkeling der huisartsgeneeskunde”. Op deze goed bezochte cursus werden demonstraties gegeven van verschillende nascholingsmethodieken, waarbij de zelfwerkzaamheid der cursisten een grote rol speelde, tevens werd uitgebreid over de voor- en nadelen dezer methoden gesproken.

De tweede landelijke bijeenkomst werd gevormd door het op 30 november gehouden achtste N.H.G.-congres te Utrecht, waarvoor ditmaal als hoofdtHEMA „Huisarts en Revalidatie” was gekozen. Naast enige inleidingen met betrekking tot dit thema, vonden echter ook voordrachten plaats over de (deels voorlopige) resultaten van het intensieve en extensieve tonsillitisonderzoek (jaaronderzoek 1961). Voorts werd verslag uitgebracht van een in centrumverband opgezet onderzoek over „Otitis media acuta in de Veluwezoom” en werd een inleiding gehouden over het onderwerp „Revalidatie bij aangeboren afwijkingen”. Namens de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek werden mededelingen gedaan over een nieuwe methode (mark sensing kaarten), ter verkrijging van praktijkgegevens waarmede op een eenvoudige en weinig tijdrovende wijze gegevens voor morbiditeitsonderzoekingen kunnen worden verkregen en bewerkt. De jaarrede van voorzitter Huygen was eveneens afgestemd op het hoofdtHEMA van het congres. Huygen wijdde speciaal aandacht aan de werkomstandigheden van de huisarts. De N.H.G.-prijs 1963 voor de beste publikatie van een huisarts in ons maandblad „huisarts en wetenschap”, werd dit jaar door de jury toegekend aan Dr. J. C. van Es voor zijn artikelen „Sociale aspecten van de toepassing van orale pregestagene stoffen” en „De toekomst van de huisarts in Nederland”.

Werkzaamheden van het bestuur. Het bestuur kwam elfmaal bijeen, terwijl daarnaast het dagelijks bestuur vijftienmaal vergaderde. Van de vele zaken, die dit jaar de aandacht van het bestuur vroegen, kan in het kader van dit verslag worden volstaan met het memoreren van enige der belangrijkste punten. Voor een uitvoeriger overzicht moge worden verwezen naar de rubriek „Uit de notulen” in huisarts en wetenschap. Het was verheugend dat op 10 januari 1963 de vele besprekingen in het voorafgaande jaar over de oprichting van een huisartsen-instituut bekroond konden worden met het passeren der oprichtingsakte van de „Nederlandse Stichting tot Bevordering van de Huisartsgeneeskunde”, die het te Utrecht te vestigen „Nederlands Huisartsen-Instituut” zal gaan leiden en beheren. Voor de uitvoering van de doelstellingen der Stichting werd medio 1963 van de zijde der farmaceutische industrie een subsidie van ongeveer f 45.000 per jaar gedurende vijf jaar toegezegd. Door het bestuur werd commentaar gegeven op het interim-rapport van de Maatschappij-commissie „Opleiding Huisarts” en door het Centraal College van de Maatschappij werd advies ingewonnen over de mening van het N.H.G. met betrekking tot de vraag, of het wenselijk is een specialisme geriatrie in te stellen. In de daarop door het Centraal College ingestelde studiecommissie „Geriatric” werd namens het Genootschap zitting genomen door het bestuurslid Dr. M. G. van Nieuwenhuijzen. Tijdens zijn vergaderingen wijdde het bestuur regelmatig aandacht aan de consequenties voor het bestuursbeleid op korte en lange termijn, die voortvloeien uit de door de C.W.O. opgestelde beschouwingen over de verschillende deeltaken van de huisarts („Woudschoten-rapport”). Vele andere werkzaamheden van het bestuur waren nauw verbonden met de activiteiten van de verschillende organen van het Genootschap en kunnen derhalve op deze plaats onvermeld blijven. Wel moge onder dit hoofdstuk gewag worden gemaakt van het verheugende feit, dat door het op 11 mei 1963 gehouden achtste ledencongres een Huishoudelijk Reglement werd goedgekeurd. Terecht werd daarbij door de voorzitter speciaal hulde gebracht aan Den Duyn en Sluyters, die met veel energie en kennis van zaken de totstandkoming van dit reglement hebben voorbereid.

Nederlandse Stichting tot Bevordering van de Huisartsgeneeskunde. De activiteiten van de op 10 januari 1963 opgerichte stichting moesten dit jaar beperkt blijven tot theoretisch denkwerk over de opzet en de taken van het Nederlands Huisartsen-Instituut. De hoop dat te Utrecht een uitbreiding zou worden gegeven aan de leerstoel in de sociale geneeskunde, hetgeen een krachtige impuls zou hebben betekend voor de beginwerkzaamheden van het Instituut, bleek in de loop van het jaar niet gerechtvaardigd. Het gedwongen afwachten van het betreffende oordeel in overheidskringen maakte het onmogelijk om eerder met de uitvoering der plannen te beginnen. Daar zich bovendien in de loop van het jaar bepaalde overheidsplannen begonnen te ontwikkelen met betrekking tot de toekomstige taak van de huisarts, moest opnieuw worden bekeken in hoeverre het Nederlands Huisartsen-Instituut zich hieraan zou kunnen aanpassen. Een en ander leidde weliswaar tot een vertraging in de effectivering der aanvankelijke plannen, doch bracht anderzijds het voordeel met zich, dat het toekomstige beeld van het Instituut duidelijker vormen kon aannemen. Mede dank zij een grote mate van begrip en medewerking van de Medische Faculteit der Rijksuniversiteit te Utrecht, bleek het mogelijk om per 1 januari 1964 een bescheiden begin te maken met de werkzaamheden van het Nederlands Huisartsen-Instituut, dat een voorlopig onderdak zal verkrijgen in het Instituut voor Sociale Geneeskunde te Utrecht. Het Instituut zal voorshands alleen kunnen worden belast met het uitvoeren van administratieve taken ten behoeve van een aantal commissies van het Genootschap. Per 1 januari 1964 werd als secretaresse van het Instituut Mevrouw M. J. Zweers-Westenberg benoemd, die vanaf de oprichting nauw aan het N.H.G. verbonden is geweest.

Centra en lokale studiegroepen. Tegen het einde van het verslagjaar scheidde zich de afdeling 's-Hertogenbosch af van het centrum Oost-Brabant en vormde het nieuwe centrum Noord-Oost-Brabant, daarmede het aantal N.H.G.-centra op 26 brengend. Teneinde de band tussen de centrumbesturen en het N.H.G.-bestuur te verstevigen, werd een aanvang gemaakt met een serie bezoeken van het dagelijks bestuur aan de centra. Zoveel mogelijk maandelijks werden besprekingen gehouden tussen het D.B. en vier à vijf centrumbesturen in verschillende plaatsen van het land. Dit bleek buitengewoon nuttig te zijn, daar men over en weer niet steeds op de hoogte is van elkanders problematiek en mogelijkheden. Zulks gold niet alleen voor het bestuur en de centra, doch evenzeer voor de centra onderling. Vaak konden waardevolle suggesties worden uitgewisseld en het bleek opnieuw duidelijk dat de onvoldoende rapportage vanuit de centra zeker niet in alle gevallen haar oorzaak vond in een gebrek aan activiteiten. Niettemin zal een verbetering van deze rapportage via huisarts en wetenschap tot voordeel van alle leden kunnen strekken en het bestuur blijft dan ook bijzondere waarde hechten aan de benoeming van een centrumcorrespondent door elk centrumbestuur.

Het eerste lustrum van de Apeldoornse Artsencursuscommissie werd op 14 september gevierd met een symposium over het onderwerp „Moderne geneeskunde - tweestromenland”. Deze cursus, georganiseerd door het N.H.G.-centrum Apeldoorn en de Maatschappij Afdeling Apeldoorn, mocht zich wederom in de belangstelling verheugen van een groot gezelschap dat ditmaal uitsluitend uit artsen bestond.

Door de centra Drente, Friesland en Groningen werd op 21 oktober te Drachten een nascholingsdag georganiseerd, welke hopenlijk de eerste was van een serie jaarlijkse bijeenkomsten. Uitvoerige verslagen van beide bijeenkomsten alsmede van andere centrumactiviteiten verschenen in „huisarts en wetenschap”.

Adviescommissie en landelijke studiegroepen.

De *Algemene Advies-Commissie* behoeft in het verslagjaar niet bijeen te komen. De aan het bestuur uitgebrachte adviezen konden langs telefonische weg tot stand worden gebracht.

Commissie Nascholing. De belangrijkste gebeurtenis in het jaar 1963 was de reeds eerder in dit verslag genoemde Utrechtse Artsencursus van 16-18 mei. Het actief deelnemen

van de cursisten, niet alleen aan de voordrachten, maar ook aan de demonstraties, gaf deze cursus een geheel nieuw uiterlijk. De bezoeken van de commissieleden aan de centrumbesturen werden dit jaar voltooid en de verkregen gegevens zullen thans worden verwerkt. Na de exploratie van nieuwe gebieden in de huisartsgeneeskunde (medische psychologie en sociologie) en na de demonstratie van verschillende methoden van nascholing (artsencursussen te Leiden, Nijmegen en Utrecht), leek het voor de hand te liggen de nieuw verworven kennis betreffende deze nieuwe gebieden en de verschillende methoden van uitvoering naar de periferie te brengen. Bepaalde stappen in deze richting werden reeds gedaan door de oprichting en stimulering van studiegroepen voor medische psychologie, de bezoeken aan centrumbesturen, discussies met deelnemers aan artsencursussen. Toch was de commissie niet geheel tevreden met het uitsluitend bewandelen van deze weg. Zij vraagt zich af, of het de taak der commissie is huisartsen te activeren tot het volgen van nascholing. Of moet zij medewerken aan de opbouw van een instelling, die een continue minimum nascholing voor alle huisartsen zou kunnen waarborgen? Door de veelheid van problemen, die zich met betrekking tot de nascholing voordoen, is het de commissie in 1963 niet mogelijk geworden een vast programma op te stellen.

Subcommissie Medische Psychologie. Ook in de subcommissie deed zich in de loop van het jaar de wenselijkheid gevoelen tot opstelling van een prioriteitenschema voor de te verrichten arbeid te komen. In verband hiermede vond tegen het einde van het verslagjaar een vergadering plaats, waarin elk lid der commissie zijn mening gaf over de betekenis die de medische psychologie voor hem heeft of heeft gehad. In deze vergadering kwam de subcommissie tot het formuleren van een programma, waarvan onder meer de volgende punten genoemd kunnen worden: het contact onderhouden met de studiegroepen voor medische psychologie; aandacht schenken aan de samenwerking met het toekomstige Huisartsen-Instituut; regelmatige bijeenkomsten houden met huisartsen-discussieleders; studiedagen organiseren; de redenen nagaan, waarom sommige huisartsen de studiegroepen voor medische psychologie afwijzen; de vraag bestuderen hoe basiskennis van de medische psychologie het best onder de aandacht van huisartsen en bij voorkeur ook van medische studenten is te brengen; overwegen of het zin heeft in de subcommissie een psycholoog op te nemen; trachten een huisarts of een psychiater ter beschikking van de subcommissie te krijgen om inventariserend-evaluerend werk te verrichten.

Commissie Wetenschappelijk Onderzoek. De viervoudige taak der commissie bleef ongewijzigd, namelijk het geven van adviezen voor: onderzoek aan anderen, het ontwikkelen van eigen onderzoek, fundamenteel denkwerk en het tot ontwikkeling brengen van wetenschappelijk werk op het gebied van de huisartsgeneeskunde. Steeds meer officiële instanties wendden zich tot het Genootschap of de C.W.O. voor advies of medewerking. Binnen het Genootschap onderhield de commissie vruchtbare contacten met het bestuur en andere commissies en studiegroepen. Ook bestond een goede samenwerking tussen drie centra en de C.W.O. met betrekking tot enige wetenschappelijke onderzoeken, terwijl daarnaast tien leden van het N.H.G. mededeling van een eigen onderzoek aan de C.W.O. hebben gedaan of haar om raad gevraagd. Buiten het Genootschap werd door de commissie contact onderhouden met het R.I.V., het N.I.P.G., de Maatschappij, de Gezondheidsorganisatie T.N.O., de Afdeling Gezondheidsstatistiek van het C.B.S., enige farmaceutische industrieën, de Geneeskundige Hoofdingspectie en inspecteurs van de volksgezondheid, de Centrale Kankerregistratie en met het Research Committee van het Engelse College of General Practitioners.

De meeste aandacht van de C.W.O. werd dit jaar opgeëist door de plannen voor een onderzoek over praktijk-analyse en morbiditeit. Na een aantal proefonderzoeken op beperkte schaal over deze onderwerpen, kwam de C.W.O. na uitvoerige bespreking tot de conclusie dat zij verdere onderzoeken vooral op de morbiditeit zal richten. De gedane proefonderzoeken geschieden met behulp van

„mark-sensing” kaarten, waarover op het N.H.G.-congres 1963 mededelingen werden gedaan. In het kader van dit verslag zou het te ver voeren een overzicht te geven van alle andere wetenschappelijke onderzoeken, waarmede de C.W.O. bemoeienis had. Desgewenst kan men hiervoor het op het N.H.G.-bureau berustende gedetailleerde jaarverslag 1963 van de commissie raadplegen. Inleidende besprekingen vonden plaats tussen de Centrale Kankerregistratie en de C.W.O. over de vraag, of en zo ja hoe een aantal huisartsen kan worden ingeschakeld bij de registratie van frequente en beloop van kanker in Nederland. Bij de Hoofdingspectie is naar aanleiding van de proefonderzoeken over praktijk-analyse en morbiditeit veel belangstelling voor het werk der C.W.O. ontstaan. Het is gebleken, dat men in Nederland nog onttellend weinig afweet van de morbiditeit, zoals de huisartsen deze ziet en dat men gaarne gebruik wil maken van de gegevens, die een uitgebreid onderzoek van huisartsen over de morbiditeit kan verschaffen. In 1964 zal dan ook de voorbereiding van een of meer morbiditeitsonderzoeken het hoofdthema der C.W.O.-werkzaamheden vormen. Of deze onderzoeken kunnen worden ingepast in het raam van een landelijk jaaronderzoek, is nog te bezien. Ook wordt nog discussie gevoerd over de vraag of men de gehele morbiditeit, zoals deze zich aan de huisartsen voordoet, moet onderzoeken, dan wel enkele aspecten hiervan, zoals bijvoorbeeld mazelen of congenitale misvormingen, waarvoor de Geneeskundige Hoofdingspectie belangstelling heeft getoond.

Dit jaar werd het zogenaamde „Woudschoten-rapport”, dat de taak van de huisarts nader omschrijft, opgesteld naar aanleiding van de conferentie van Woudschoten in 1958. Het rapport werd ter bestudering aan het N.H.G.-bestuur aangeboden.

Commissie voor redactie van huisarts en wetenschap. De zesde jaargang van huisarts en wetenschap bereikte een omvang, welke die van vorige jaren overtrof. Dientengevolge werd in verhoogde mate beslag gelegd op de tijd van de leden der redactiecommissie, temeer omdat het niet mogelijk is gebleken de per einde 1962 voorgenomen uitbreiding der commissie van vijf tot zes leden te realiseren. Wat de ontwikkelingsgang betreft is de verkregen gunstige ontplooiing in 1963 gecontinueerd. De commissie heeft — onder meer op grond van verkregen medewerking van auteurs voor enkele series artikelen, zoals over seksualiteit en over het gezin — gemeend te mogen vaststellen, dat de functie van het tijdschrift steeds meer erkenning vindt. Dat mocht ook worden afgeleid uit het ook in dit verslagjaar weer gestaag gestegen aantal abonnees. Ofschoon de redactiecommissie in 1963 meer dan voorheen bijdragen van huisartsen ontving, blijft zij de mening toegedaan dat meer collegae een schroom de pen ter hand te nemen moeten overwinnen. De titel van het maandblad behoeft immers geenszins uit te sluiten dat daarin een uitwisseling van gedachten over ogenschijnlijk gewone aspecten van beroep en beroepsuitoefening op haar plaats kan zijn. De materiële aspecten van de uitgave van het maandblad schonken wederom voldoening, alsook de relaties met uitgever en drukker, die op hun terreinen alle aandacht aan de N.H.G.-uitgave schonken.

Congrescommissie. De commissie vergaderde in 1963 tienmaal, terwijl daarnaast verscheidene besprekingen plaatsvonden tussen leden der commissie en medewerkers aan het N.H.G.-congres ter voorbereiding van de verschillende onderwerpen. De commissie houdt een vast vergaderschema aan. Om dit jaar bijtijds „ontspringen” wat betreft vorm en inhoud te voorkomen en om ook tijdig de voordrachten ter beschikking te hebben voor eventuele plaatsing in huisarts en wetenschap, werd er bij de sprekers op aangedrongen in juni een concept in te dienen en in september hun voordracht, evenwel vatbaar voor kleine veranderingen, gereed te hebben. De samenwerking met de sprekers was zeer aangenaam, waarbij de reeds het vorige jaar ingevoerde wijze van werken — ieder commissielid is afzonderlijk verantwoordelijk voor de hem toegewezen programma-onderdelen — werd gehandhaafd. Daar op een andere plaats van dit verslag reeds melding werd gemaakt van het wetenschappelijke programma van het Congres 1963, moge hier dan nog een enkel woord volgen over het damesprogramma, dat dit jaar uit een

passief en een actief deel bestond. In de ochtenduren waren voordrachten over rozen en edelstenen en in de middagen werd onder leiding van „De Werkschuit” de vrije expressie beoefend met houtskool en krijt. Tenslotte volgde nog een voordracht over creatieve therapie.

Bijzonder veel belangstelling genoot de tentoonstelling over het tonsillitisonderzoek, terwijl ook de tentoonstelling van aanbevolen boeken dit jaar beter voldeed door een andere opstelling der tafels en de aanwezigheid van verschillende exemplaren per titel. De verheugend grote belangstelling voor het congres deed het bezwaar gevoelen van een te beperkte congresruimte.

Landelijke studiegroep Artikelendocumentatie. Het aantal leden van de studiegroep varieert elk jaar door toetreding en bedanken en helaas het afgelopen jaar ook door het overlijden van een zeer trouw referent, collega A. Kok, die reeds in huisarts en wetenschap werd herdacht. Ook voor de studiegroep was dit een zwaar verlies. In 1963 werd door veertien leden gerefereerd en werden vijftig referaten geproduceerd; hiervan kwamen 35 direct voor plaatsing in aanmerking en een deel van de rest na bewerking. De tijdschriften waaruit wordt gerefereerd zullen in 1964 voor een deel door de farmaceutische industrie beschikbaar worden gesteld.

Landelijke studiegroep Praktijkvoering. In verband met de op handen zijnde besprekingen over de status van de studiegroep, werd in het verslagjaar geen ledenvergadering bijeen geroepen. Op verzoek van het N.H.G.-bestuur werd een rapport opgesteld over de eisen, welke aan de bereikbaarheid van de huisarts kunnen worden gesteld; het rapport zal worden gepubliceerd. Een gehouden enquête onder de leden van de studiegroep over de te volgen procedure bij het verlenen van een N.H.G.-certificaat aan een drielid in de praktijk te gebruiken instrumenten, werd door 75 procent der leden beantwoord. Een onder alle leden gehouden enquête over de wenselijkheid van een ontwerp van een zuigelingenkaart werd slechts door 25 procent beantwoord. Door de leden van de studiegroep werd een proef genomen met een tweetal door de studiegroep ontwikkelde formulieren voor de financiële administratie. Aan het bestuur werd verzocht deze formulieren als N.H.G.-uitgave in de serie documentatiekaarten op te nemen. In het verslagjaar werd een rapport over het voor de huisarts noodzakelijke instrumentarium vrijwel voltooid. Ook kan een rapport over het laboratorium van de huisarts tegemoet worden gezien. Een concept met voorstellen en richtlijnen voor de indeling van de praktijkruimte ter vervanging van de vroegere publikaties is in bewerking. Hetzelfde geldt voor een rapport over de visite-uitrusting van de huisarts. Een goede sterilisatie van instrumenten in de huisartspraktijk bleek steeds meer moeilijkheden op te leveren. Besprekingen over deze problematiek zijn nog gaande. Een der leden van de studiegroep ontving van de P.T.T. ten behoeve van de studiegroep een semafoon in bruikleen.

De verkoop van de door de studiegroep ontwikkelde werkkaarten mocht zich in een gestadige groei blijven verheugen. In 1963 werden 325.920 hoofd- en vervolgbaarten afgeleverd, hetgeen het totaal aantal verkochte werkkaarten op 1.684.487 bracht. Hiervan werden 1.000.290 door N.H.G.-leden in gebruik genomen en 684.197 stuks door niet-leden. Het genoemde totaal van bijna 1,7 miljoen werkkaarten werd gevormd door 1.502.657 hoofdkaarten en 181.830 vervolgbaarten. De verkoop van de zwangerschapskaarten gedurende het verslagjaar bedroeg 22.130 stuks, hetgeen het totaal aantal verkochte exemplaren op 77.565 bracht.

Werkcommissie Voorlichting. Deze in 1963 door het bestuur ingestelde commissie maakte een aanvang met de bestudering van de vraag of, en zo ja op welke wijze de huisarts bij zijn werk meer profijt zou kunnen trekken van populaire voorlichtingsbrochures of vouwbladen teneinde zijn patiënten diagnostisch, therapeutisch en profylactisch beter te kunnen benaderen.

Bureau. In de personeelsbezetting van het N.H.G.-bureau traden gedurende het verslagjaar geen wijzigingen op. De hartelijke samenwerking met functionarissen en overig personeel van de Maatschappij voor Geneeskunst werd ook dit

jaar gecontinueerd en gaarne wordt op deze plaats dank gezegd voor de ondervonden medewerking.

Betrekkingen met organisaties en personen buiten het Genootschap. In de eerste plaats kan hier met voldoening opnieuw gewag worden gemaakt van de goede collegiale verstandhouding met de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst en de Landelijke Huisartsen Vereniging. W. J. de Jager en F. A. Bol woonden namens genoemde organisaties de maandelijks bestuursvergaderingen bij. Het was verheugend, dat de L.H.V. dit jaar besloot ook een vertegenwoordiger van het N.H.G.-bestuur uit te nodigen om als adviseur de vergaderingen van haar Centraal Bestuur bij te wonen. Als zodanig werd J. J. M. Michels aangewezen. Op 9 mei vertegenwoordigde het bestuurslid E. van Westreenen het Genootschap bij de openbare vergadering van de Nederlandse Vereniging van Fabrikanten van Pharmaceutische Producten „Nepropharm”. Het op 30 en 31 augustus te Amsterdam gehouden congres over Openluchtscholen werd namens het bestuur bijgewoond door Dr. J. A. Dallmeijer, die het Genootschap eveneens vertegenwoordigde bij de viering van het 50-jarig bestaan van de Vereniging Het Nederlands Kanker Instituut te Amsterdam. Dallmeijer en Michels waren aanwezig bij het op 12 en 13 september door de Nederlandse Federatie voor Bejaardenzorg in Scheveningen georganiseerde congres „Bejaarden in de samenleving” en het eveneens te Scheveningen van 26-28 september gehouden congres over het Katholiek Ziekenhuiswezen werd namens het N.H.G. bijgewoond door Huygen en Michels. Samen met Dr. A. Rijpperda Wierdsma vertegenwoordigde Huygen het Genootschap op het jaarlijkse congres van de Maatschappij op 4 en 5 oktober te Tilburg. Op het eerste congres van de Wetenschappelijke Vereniging der Vlaamse Huisartsen te Brussel op 13 oktober was het N.H.G. vertegenwoordigd door Huygen en E. M. Jansen; eerstgenoemde hield een inleiding over wezen en waarde van de huisartsgeneeskunde. Het congres van het Wit-Gele Kruis te Utrecht op 24 en 25 oktober „Van Schets naar Bestek” werd bijgewoond door Huygen en Dr. J. C. van Es. De in twee gedeelten gehouden Astma Nazorg Conferentie (6 april en 26 oktober) werd namens het Genootschap door Jansen bijgewoond, die op laatstgenoemde conferentiedag een inleiding hield over de taak van de huisarts bij de nazorg van astmapatiënten. Bovendien werd Jansen als vertegenwoordiger van het Genootschap benoemd in de Stichtingsraad van de Stichting „Het Nederlands Astma Fonds”. Rijpperda Wierdsma was in de gelegenheid het N.H.G. officieel te vertegenwoordigen bij het te Sydney van 21-25 oktober gehouden tweede congres van het Australian College of General Practitioners. Op 24 november woonde G. S. van Dorp namens het N.H.G. een door het College of General Practitioners georganiseerd symposium bij over „The Family Doctor and Social Medicine”.

In een aantal gesprekken van voorzitter Huygen en vicevoorzitter van Es met enige hoofdamtenaren van de departementen van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen en van Sociale Zaken en Volksgezondheid over het Nederlands Huisartsen-Instituut, bleek in overheidskringen toenemende belangstelling voor en kennis van het werk van het N.H.G. te bestaan. Een en ander staat ongetwijfeld in verband met een zekere heroriëntering en bezinning bij de overheid over de taak, plaats en opleiding van de huisarts. Het bestuursbeleid is er bij voortdurend op gericht, dat het Genootschap bij deze bijzonder belangrijke kwestie nauw betrokken zal worden.

RICHTLIJNEN VOOR AUTEURS

Bijdragen worden bij voorkeur tegemoet gezien in machineschrift, in duplo, met toepassing van een brede kantlijn en op ten minste anderhalve regel afstand getypt. Men besluite het artikel met een korte samenvatting.

huisarts en wetenschap

7de JAARGANG - No 10 - OKTOBER 1964

<i>Inhoud:</i>	blz.
Van de congrescommissie: Huisarts en carci- noompatiënt; huisarts en maatschappelijk werk	325
A. L. Janse de Jonge: Kan de huisarts een inte- grale of antropologische geneeskunde be- oefenen?	326
H. W. A. Sanders: Vóórkomen en voorkòmen van hepatitis infectiosa	334
M. Zeegers: Seksuele criminaliteit (2); ontucht met kinderen	337
J. M. L. Phaff: Huisarts en Kruisverenigingen, met elkaar of tegen elkaar	342
H. Colenbrander: Reumatische gewrichtsaandoe- ningen in de praktijk; anamnese, fysisch onderzoek en differentiële diagnostiek	345
H. H. W. Hogerzeil: Maagulcusziekte; verslag van een panelbespreking	347
Eerste wereldconferentie van huisartsen	355
Referaten	358
Het lezen waard	359
Artsencursus Rotterdam	359
Programma 9de N.H.G.-congres	360
Bestuursmededeling	360
Jaarverslag 1963 van het N.H.G.	360
Aanvullende ledenlijst	364

Redactiecommissie: A. Hofmans, voorzitter, Rotter-
dam — G. J. Bremer, Nieuwkoop — D. C. den
Haan, Leiden — A. E. Denekamp, Hengelo (O) —
Mevr. H. G. Frenkel-Tietz, Amsterdam.

Redactiesecretaris: J. J. van Mechelen.

Secretariaat Nederlands Huisartsen Genootschap: Kei-
zersgracht 327, Amsterdam-C., telefoon 020-64043.

Redactiesecretaris: Keizersgracht 327, Amsterdam-C.,
telefoon 020-242535.

Administratie, abonnementen, advertenties:

Fa. J. H. Kruyt, Uitgever, Groot Hertoginnelaan 28,
Bussum, telefoon 02959-16155; postgiro: 142554.
Abonnement f 20,— per jaar; voor studenten f 10,—;
voor het buitenland f 25,—; losse nummers f 2,25.

Druk: Verweij, Mijdrecht, telefoon 02979-1251.

Advertenties kunnen zonder opgaaf van redenen wor-
den geweigerd.

Wij willen dit verslag niet besluiten dan na het uitspreken van een woord van dank jegens allen, die op enigerlei wijze hebben bijgedragen aan het werk van het Genootschap in het afgelopen jaar. In het bijzonder zijn wij erkentelijk voor de ondervonden steun van de Gezondheidsorganisatie T.N.O. en het Nederlands Instituut voor Praeventieve Geneeskunde bij de wetenschappelijke onderzoeken van het Genootschap. Ook de vele adviseurs van het N.H.G. zijn wij zeer dankbaar voor hun waardevolle adviezen. Het bestuur gevoelt zich door deze steun gesterkt bij de verdere uitvoering van de hem gestelde taken. De aan het einde van het vorige jaarverslag geuite waarschuwing met betrekking tot de overbelasting van een aantal bestuurs- en commissieleden moet in dit verslag helaas gehandhaafd blijven. Hoewel het bestuur en de commissies zich geschraagd voelen door het besef dat hun veelomvattende werk de instemming en morele steun heeft van de leden van het Genootschap, is het bestuur niet zonder zorg over de betrekkelijk geringe omvang van de kern dier N.H.G.-leden op wie de last van de organisatie en de planning van het Genootschap rust. Deze zorg wordt nog verzaamd door het besef, dat in de vervulling van in deze kern optredende vacatures slechts met de grootste moeite kan worden voorzien. Op de periferie blijft dan ook de plicht rusten tot vorming van een zekere reserve aan enthousiaste en bekwame collegae, op wie een beroep kan worden gedaan.

E. M. Jansen, secretaris.

AANVULLENDE LEDENLIJST

Van 26 augustus tot en met 24 september 1964.

Nieuwe leden:

D. H. Sipsma, Aukemastraat 18, Roden

Ph. Breedveld, Bakkeveen (Fr.)

H. A. Delfos, Langeviele 49, Middelburg

Nieuwe buitengewone leden:

P. Engelsman, Groeneweg 2, Hummelo

T. S. J. A. Bonga, Laan van Nieuw Oost Einde 354, Voorburg

*Kandidaat-leden:**

W. Kotek, Pleinweg 87, Rotterdam

H. de Mol van Otterloo, Burg. Gülcherlaan 17, Hilversum

L. G. van Rijn, Noordwind 24, 's-Gravenzande

H. F. Pasma, Prins Hendrikstraat 13, Doetinchem

G. H. M. Smeets, Middelweg 34, Uitgeest

J. P. Maat, Vossenstraat 13, Doorwerth

Mutaties:

P. Th. Smit naar Boslaan 14, Emmeloord

A. E. Denekamp naar p/a Apeldoornseweg 15, Hattem

M. F. Spee, naar Amsterdamseweg 492, Amstelveen

F. A. M. Tempelman naar Esschestraat 110, Vught

A. M. Gerretsen naar Hospeslaan 52, Haarlem

W. Ekker naar Vuurtorenplein 68, Noordwijk aan Zee

* Bezwaren tegen kandidaat-leden dienen *binnen 14 dagen* schriftelijk bij het N.H.G.-bestuur te worden ingediend.